

Hakemus ympäristönsuojelumääräyksistä poikkeamiseksi

Elinympäristölautakunta / lupajaos 03.06.2025 § 23

315/11.01.00.10/2025

Liperin kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle on toimitettu 22.5.2025 hakemus kunnan ympäristönsuojelumääräyksistä (valtuusto 27.5.2019 § 35) poikkeamiseksi. Poikkeamislupahakemuksella haetaan lupaa lietelannan levittämiseen pohjavesialueilla sijaitseville pelloille. Ympäristönsuojelumääräysten 25 §:n mukaan pohjavesialueilla sijaitseville pelloille lietelannan, virtsan, jätevesilietteen ja säilörehun puristusnesteiden levittäminen on kielletty. Ympäristönsuojelumääräysten 30 §:n mukaan elinympäristölautakunnan lupajaos voi erityisestä syystä myöntää luvan poiketa määräyksistä.

Tilan lypsy- ja lihakarjanavetta sekä lietesäiliö sijaitsevat Roukalahdella. Tilalla harjoitetaan maidon- ja lihantuotantoa, josta syntyy lietelantaa sivutuotteena. Tilalla viljellään säilörehunurmia, viljaa ja rehuhernettä. Tilan pellot ovat luomuviljelyssä, jonka vuoksi tärkein lannoitustapa on naudon lietelannan levitys. Tilan ei ole mahdollista siirtyä kuivalantaan, sillä navetat on rakennettu lietelantakäyttöisiksi. Lantajärjestelmän vaihdon kustannukset muodostuisivat todella suuriksi.

Lupaa lietelannan levittämiseen haetaan kahdelle peltolohkolle, joiden yhteispinta-ala on 25,22 hehtaaria. Lohkojen pinta-alasta 12,1 hehtaaria sijaitsee pohjavesialueella. Toinen lohkoista on osittain Rikinlahden 1-luokan pohjavesialueella ja toinen osittain Ruokolankankaan 2-luokan pohjavesialueella.

Poikkeamislupaa haetaan ravinnetasapainon ja työtekniesten syiden vuoksi. Pohjavesialueet sijoittuvat peltolohkoille niin, että yksittäisten lohkojen alasta osa on pohjavesialueella ja osa ei. Pellolle lantaa levittäessä on käytännössä mahdotonta erottaa, missä pohjavesialueen raja lohkolla menee. Käytännössä on sujuvinta jättää tällainen lohko kokonaan levittämättä, jolloin lohkon ravinnetila kärsii riittämättömästä lannoituksesta. Tämä osaltaan johtaa heikkoihin satotasoihin ja maan köyhtymiseen.

Tavoitteellinen maidon- ja lihantuotanto vaatii optimaalisesti lannoitetun säilörehunurmen, jotta on mahdollista tuottaa laadukasta säilörehua eläinten tuotoksen ja terveyden mahdollistamiseksi. Tästä syystä on tärkeää, että koko tilakeskuksen läheisyydessä oleva rehuala olisi lannoitettavissa optimaalisesti. Jättämällä kokonaisia lohkoja lannoittamatta tämä tavoite ei toteudu.

Hakemus kokonaisuudessaan on tämän pykälän oheismateriaalina.

Vaikutusten arviointi	Sallimalla lietelannan levitys kyseessä oleville peltolohkoille taataan tilakeskuksen läheisyydessä olevien peltolohkojen tehokas käyttö ja laadukkaan säilörehunurmen tuotanto lypsy- ja lihakarjan tarpeisiin.
Valmistelija	Ympäristötarkastaja
Esittelijä	Tekninen johtaja
Päätösehdotus	Elinympäristölautakunnan lupajaos myöntää poikkeamisluvan lietelannan levitykseen pohjavesialueella oleville peltolohkoille Pietarinen 4260579803 ja Ilmon niittylä 4260385904. Poikkeamislupa on voimassa 31.12.2030 saakka.

Lannanlevityksessä tulee noudattaa seuraavia määräyksiä:

1. Lannoitus on tehtävä multaimella levitettynä tai välittömästi levityksen jälkeen mullattuna ja vain kasvien yhden vuoden ravinnetarvetta vastaava määrä.
2. Lannan levittäminen pellolle on kielletty marraskuun alusta maaliskuun loppuun. Lantaa ei saa levittää lumipeitteeseen, routaantuneeseen tai veden kyllästämään maahan.
3. Lanta on levitettävä pellolle siten, että valumia vesiin ei tapahdu, eikä pohjamaan tiivistymisvaaraa ole. Lannoituksessa on otettava huomioon keskimääräinen satotaso, viljelyvyöhyke, kasvinvuorotus ja maalaji.
4. Lannan levittäminen pysyvän asutuksen viereisille pelloille tulee tehdä niin, ettei siitä aiheudu tarpeetonta hajuhaittaa asukkaille. Lannoitteiden levittämisestä ei saa myöskään aiheutua terveyshaittaa asukkaille.
5. Talousveden hankintaan käytettävien kaivojen ja lähteiden ympärille on jätettävä vähintään 30-100 metrin levyinen vyöhyke, jolle ei saa sijoittaa eikä levittää lantaa. Vyöhykkeen laajuus riippuu maaston korkeussuhteista, kaivon rakenteesta ja maalajista.
6. Liperin kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella on mahdollisuus kieltää lannan levitys pohjavesialueelle poikkeamisluvan voimassaoloaikana, jos ympäristönsuojeluviranomainen näkee sen tarpeelliseksi.

Päätös	Hyväksyttiin päätösehdotus.
Ote	hakija
Tiedoksi	Pohjois-Karjalan ELY-keskus
Lisätietoja	Ympäristötarkastaja, p. 0400 428 653